

Zbliża się sezon grzewczy 2026/2027

Przypominamy o zasadach bezpiecznego i zgodnego z prawem ogrzewania

Zbliża się sezon grzewczy 2026/2027

Zadbajmy wspólnie o czyste powietrze, zdrowie mieszkańców i piękne Kowary!

OD 1 LIPCA 2024 r.

NIE WOLNO UŻYTKOWAĆ urządzeń na paliwa stałe, które nie spełniają wymagań co najmniej klasy 3 (tzw. „kopciuchów”).

DO 30 CZERWCA 2028 r.

MOŻNA JESZCZE UŻYTKOWAĆ urządzenia klasy 3 i 4.

Od 1 lipca 2028 r. również te urządzenia nie będą mogły być dalej eksploatowane.

ZANIM ROZPOCZNIESZ SEZON GRZEWczy – SPRAWDŹ 4 WAŻNE RZECZY:

1 PIEC

- ✓ Czy urządzenie może być nadal legalnie użytkowane?
- ✓ Jaka jest jego klasa (co najmniej klasa 3)?
- ✓ Czy posiadasz tabliczkę znamionową i dokumentację potwierdzającą klasę?
- ✓ Jeśli piec jest stary i nie ma dokumentacji – to Ty musisz wykazać, że spełnia wymagania.

2 PALIWO

- ✓ Czy stosujesz dozwolone paliwo?
- ✓ Czy spełnia ono wymagania jakościowe (np. odpowiednia wilgotność drewna)?
- ✓ Zachowuj faktury, paragony i inne dokumenty potwierdzające jakość kupowanego opału.
- ✓ Nie spalaj odpadów (plastiku, mebli, lakierowanego drewna itp.).

3 KOMIN

- ✓ Czy wykonano przynajmniej raz w roku okresową kontrolę przewodów kominowych przez uprawnionego kominiarza?
- ✓ Czy przewody są regularnie czyszczone?
- ✓ Pamiętaj – brak regularnego czyszczenia kominów jest częstą przyczyną pożarów sadzy.
- ✓ Samodzielne czyszczenie nie zastępuje wymaganej prawem okresowej kontroli.

4 CEEB

- ✓ Czy Twoje źródła ciepła i źródła spalania paliw są zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków?
- ✓ Czy dane w CEEB są aktualne i odpowiadają rzeczywistości?
- ✓ Pamiętaj o zgłoszeniu nowego źródła ciepła lub jego zmiany w ustawowym terminie (14 dni od pierwszego uruchomienia).

CZEGO NIE WOLNO PALIĆ?

- węgla brunatnego i paliw z niego wyprodukowanych,
- mułowi i flotokonzentratów węglowych,
- węgla kamiennego w postaci sygiej o uziarnieniu poniżej 3 mm,
- drewna o wilgotności powyżej 20%,
- odpadów (tworzywa sztuczne, meble, lakierowane i impregnowane drewno itp.).

CZYM WOLNO PALIĆ?

- ✓ drewnem o wilgotności do 20%,
- ✓ węglem dobrej jakości o odpowiednich parametrach,
- ✓ innymi paliwami dopuszczonymi dla danego urządzenia zgodnie z jego dokumentacją.

CO MOŻE SIĘ STAĆ, JEŻELI PIEC NIE SPEŁNIA WYMAGAŃ?

1. Burmistrz może wydać decyzję (art. 363 POŚ) nakazującą ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko. Najczęściej będzie to obowiązek wstrzymania użytkowania pieca niespełniającego wymagań oraz zastosowania źródła ciepła, które te normy spełnia.
2. Jeżeli nie dostosujesz się do tej decyzji, Burmistrz może wydać decyzję wstrzymującą użytkowanie instalacji lub urządzenia (art. 368 POŚ). Oznacza to, że pieca nie wolno dalej użytkować – również w okresie grzewczym.

Wraz z nadejściem chłodniejszych dni rozpoczyna się kolejny sezon grzewczy. To dobry moment, aby sprawdzić, czy używane przez nas źródło ciepła spełnia obowiązujące wymagania, czy stosujemy właściwe paliwo oraz czy dopełniliśmy obowiązków związanych z kontrolą przewodów kominowych i Centralną Ewidencją Emisyjności Budynków (CEEb).

Przepisy te służą przede wszystkim ochronie zdrowia mieszkańców i jakości powietrza. Sposób ogrzewania jednego budynku może bowiem wpływać na powietrze, którym oddychają również jego sąsiedzi.

Jakich pieców nie wolno już używać?

Od 1 lipca 2024 r. na terenie Kowar nie wolno eksploatować instalacji na paliwa stałe, które nie spełniają wymagań odpowiadających co najmniej klasie 3 według normy PN-EN 303-5:2012. Oznacza to przede wszystkim zakaz dalszego użytkowania tzw. urządzeń bezklasowych, potocznie nazywanych „kopciuchami”.

Kotły klasy 3 i 4 mogą być użytkowane do 30 czerwca 2028 r. Od 1 lipca 2028 r. wymagania zostaną zaostrzone.

Ograniczenia dotyczą instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych. W zależności od rodzaju urządzenia obejmują więc nie tylko kotły centralnego ogrzewania, ale również piece, kominki, kozy czy inne miejscowe ogrzewacze pomieszczeń.

Czym wolno, a czym nie wolno palić?

Uchwała antysmogowa nie wprowadza w Kowarach całkowitego zakazu ogrzewania drewnem ani węglem. **Sam dym wydobywający się z komina nie oznacza więc automatycznie naruszenia prawa.**

Dozwolone paliwo musi jednak spełniać określone wymagania, a urządzenie, w którym jest spalane, musi nadawać się do legalnej eksploatacji.

Na Dolnym Śląsku zabronione jest stosowanie m.in.:

- węgla brunatnego oraz paliw produkowanych z jego wykorzystaniem,
- mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem,
- węgla kamiennego w postaci sypek o uziarnieniu poniżej 3 mm,
- biomasy stałej, w tym drewna, o wilgotności w stanie roboczym przekraczającej **20%**.

Nie wolno również spalać odpadów. Do domowego pieca nie należy więc wrzucać śmieci, tworzyw sztucznych, opakowań, płyt meblowych, lakierowanego lub impregnowanego drewna ani innych materiałów stanowiących odpady.

Spalanie niedozwolonych paliw i odpadów może powodować emisję pyłów oraz innych szkodliwych produktów spalania. Zanieczyszczenia te trafiają do powietrza, którym wszyscy oddychamy. Szczególnie w okresach bezwietrznej pogody i niekorzystnych warunków atmosferycznych emisje z wielu indywidualnych źródeł ogrzewania mogą powodować znaczne pogorszenie jakości powietrza.

Jak sprawdzić, czy mój piec może być nadal użytkowany?

Klasa urządzenia określa jego parametry techniczne i emisyjne. Informacji o klasie należy szukać przede wszystkim na **tabliczce znamionowej oraz w dokumentacji technicznej, instrukcji, dokumentacji z badań lub innych dokumentach dotyczących urządzenia.**

Szczególną uwagę należy zwrócić na starsze urządzenia. Piece i kotły wyprodukowane przed wprowadzeniem normy PN-EN 303-5:2012 często nie posiadają dokumentacji potwierdzającej klasę według tej normy. **Sam wiek urządzenia nie przesądza jednak automatycznie, że jest ono bezklasowe.**

Istotne jest coś innego: zgodnie z dolnośląską uchwałą antysmogową **to osoba eksploatująca instalację powinna wykazać spełnianie przez nią wymaganych parametrów**, przedstawiając odpowiednią dokumentację.

Jeżeli stary piec nie posiada tabliczki znamionowej, a jego użytkownik nie dysponuje dokumentacją pozwalającą potwierdzić wymagane parametry urządzenia, samo zapewnienie, że piec „dobrze pali”, „nie kopci” albo że spalane jest w nim wyłącznie drewno, nie stanowi potwierdzenia spełnienia wymagań uchwały antysmogowej.

Warto również zachowywać dokumenty dotyczące nabywanego opału, w szczególności świadectwa jakości i inne dokumenty pozwalające ustalić jego rodzaj i parametry.

Czy filtr lub elektrofiltr na kominie pozwala nadal używać starego pieca?

Na rynku dostępne są filtry, elektrofiltry i inne urządzenia montowane w instalacjach odprowadzających spaliny, których zadaniem jest ograniczenie ilości pyłów i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza. **Stosowanie takich rozwiązań jako dodatkowego elementu ograniczającego emisję jest działaniem pożądanym i godnym poparcia.** Każde skuteczne ograniczenie ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza oznacza mniejsze negatywne oddziaływanie na środowisko, a tym samym służy ochronie zdrowia mieszkańców.

Trzeba jednak pamiętać, że **filtr lub elektrofiltr nie jest źródłem ciepła i nie zmienia klasy pieca albo kotła, do którego został podłączony.** Zamontowanie urządzenia oczyszczającego spaliny nie powoduje więc, że piec bezklasowy uzyskuje wymaganą klasę ani że źródło ciepła, którego dalsza eksploatacja jest niedopuszczalna, staje się urządzeniem spełniającym wymagania uchwały antysmogowej.

Montaż filtra lub elektrofiltra nie zwalnia zatem z obowiązku zaprzestania eksploatacji pieca, który nie spełnia obowiązujących wymagań. Urządzenie takie może natomiast stanowić dodatkowy element ograniczający emisję z legalnie użytkowanego źródła ciepła.

Warto więc rozdzielić dwie kwestie: **spełnienie wymagań prawnych przez źródło ciepła jest obowiązkiem, natomiast zastosowanie dodatkowych rozwiązań jeszcze bardziej ograniczających emisję jest działaniem korzystnym dla całej lokalnej społeczności.**

Pamiętaj o kominie

Bezpieczne ogrzewanie to nie tylko odpowiednie urządzenie i paliwo. Właściciel lub zarządca powinien zapewnić **co najmniej raz w roku okresową kontrolę stanu technicznego przewodów kominowych – dymowych, spalinowych i wentylacyjnych**, zgodnie z art. 62 Prawa budowlanego.

Regularne czyszczenie przewodów kominowych ma również bezpośrednie znaczenie dla bezpieczeństwa. **Nagromadzona w przewodzie sadza może ulec zapłonowi, a brak regularnego czyszczenia kominów jest jedną z przyczyn pożarów sadzy.**

Należy przy tym odróżnić czyszczenie komina od obowiązkowej okresowej kontroli jego stanu technicznego. **Samodzielne wyczyszczenie przewodu kominowego przez właściciela nie zastępuje wymaganej prawem okresowej kontroli**, która musi być wykonana przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje.

Czysty i sprawdzony komin to nie formalność – to element bezpieczeństwa mieszkańców budynku.

Sprawdź dane w CEEB

Właściciel lub zarządca budynku albo lokalu ma również obowiązek zgłaszania źródeł ciepła i źródeł spalania paliw do **Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB)**.

W przypadku uruchomienia nowego źródła lub zmiany dotychczasowego źródła ciepła należy pamiętać o obowiązku złożenia deklaracji w ustawowym terminie. Dane znajdujące się w CEEB powinny odpowiadać **aktualnemu stanowi faktycznemu**.

Dlatego przed rozpoczęciem sezonu grzewczego warto sprawdzić również, czy urządzenia faktycznie znajdujące się i eksploatowane w budynku lub lokalu odpowiadają informacjom zgłoszonym do CEEB.

Urząd prowadzi kontrole źródeł ciepła

Przepisy Prawa ochrony środowiska zobowiązują organy gminy do wykonywania zadań kontrolnych w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska. Kontrole na terenie Kowar prowadzi przez cały rok **upoważnieni pracownicy Urzędu Miejskiego w Kowarach** na podstawie art. 379 ustawy – Prawo ochrony środowiska.

W zakresie objętym kontrolą kontrolujący może m.in. przeprowadzić niezbędne czynności na terenie nieruchomości, żądać informacji i wyjaśnień, okazania dokumentów oraz udostępnienia danych związanych z przedmiotem kontroli.

Kontrolowany ma obowiązek umożliwić przeprowadzenie kontroli.

Utrudnianie lub udaremnianie osobie uprawnionej przeprowadzenia kontroli w zakresie ochrony środowiska może skutkować odpowiedzialnością karną na podstawie art. 225 § 1 Kodeksu karnego.

Co może się stać, jeżeli źródło ciepła nie spełnia wymagań?

Kontrola nie służy wyłącznie nakładaniu kar. Jej celem jest przede wszystkim ustalenie stanu faktycznego, zapobieganie negatywnemu oddziaływaniu na środowisko i doprowadzenie do przestrzegania obowiązujących przepisów.

Naruszenie obowiązków, ograniczeń lub zakazów może jednak, zależnie od rodzaju stwierdzonej nieprawidłowości, prowadzić do odpowiedzialności wykroczeniowej lub karnej, a także do podjęcia działań administracyjnych.

Jeżeli działanie osoby fizycznej powoduje negatywne oddziaływanie na środowisko, **Burmistrz może na podstawie art. 363 Prawa ochrony środowiska wydać decyzję nakazującą wykonanie w określonym czasie czynności zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia albo przywrócenia środowiska do stanu właściwego.**

W przypadku pieca, którego zgodna z prawem eksploatacja nie jest już możliwa, **ograniczenie negatywnego oddziaływania będzie najczęściej oznaczało zaprzestanie użytkowania takiego urządzenia i zastosowanie źródła ciepła spełniającego obowiązujące wymagania.** Właściciel sam wybiera przy tym zgodne z prawem rozwiązanie techniczne.

Jeżeli osoba fizyczna **nie zastosuje się do wymagań decyzji wydanej na podstawie art. 363 POŚ**, ustawodawca przewidział dalej idącą konsekwencję. Na podstawie **art. 368 Prawa ochrony środowiska Burmistrz może wydać decyzję wstrzymującą użytkowanie instalacji lub urządzenia.**

W praktyce oznacza to, że po wydaniu takiej decyzji **danego pieca nie wolno dalej użytkować – również w okresie grzewczym.**

Dlatego jeżeli stary piec jest jedynym źródłem ogrzewania domu lub mieszkania, nie warto odkładać sprawdzenia jego parametrów i ewentualnej wymiany do pierwszych mrozów albo do czasu kontroli Urzędu.

WAŻNE DATY

1 lipca 2024 r. – nie wolno użytkować urządzeń niespełniających wymagań odpowiadających co najmniej klasie 3.

1 lipca 2028 r. – kolejny etap uchwały antysmogowej; urządzenia klasy 3 i 4 nie będą mogły być dalej eksploatowane.

Zanim rozpoczniesz sezon grzewczy – sprawdź cztery rzeczy

PIEC – czy urządzenie może być nadal legalnie użytkowane i czy posiadasz dokumentację pozwalającą wykazać jego wymagane parametry.

PALIWO – czy jest dozwolone i spełnia wymagania jakościowe; zachowuj dokumenty dotyczące kupowanego opału.

KOMIN – czy wykonano wymaganą okresową kontrolę przewodów kominowych i czy przewody są regularnie czyszczone.

CEEB – czy dane dotyczące źródeł ciepła odpowiadają aktualnemu stanowi faktycznemu.

Nie każdy dym z komina oznacza nieprawidłowość. Każdy z nas ma jednak prawo oddychać możliwie czystym powietrzem. Zadbajmy przed rozpoczęciem sezonu grzewczego o to, aby nasze źródła ciepła były bezpieczne, sprawne i użytkowane zgodnie z prawem.